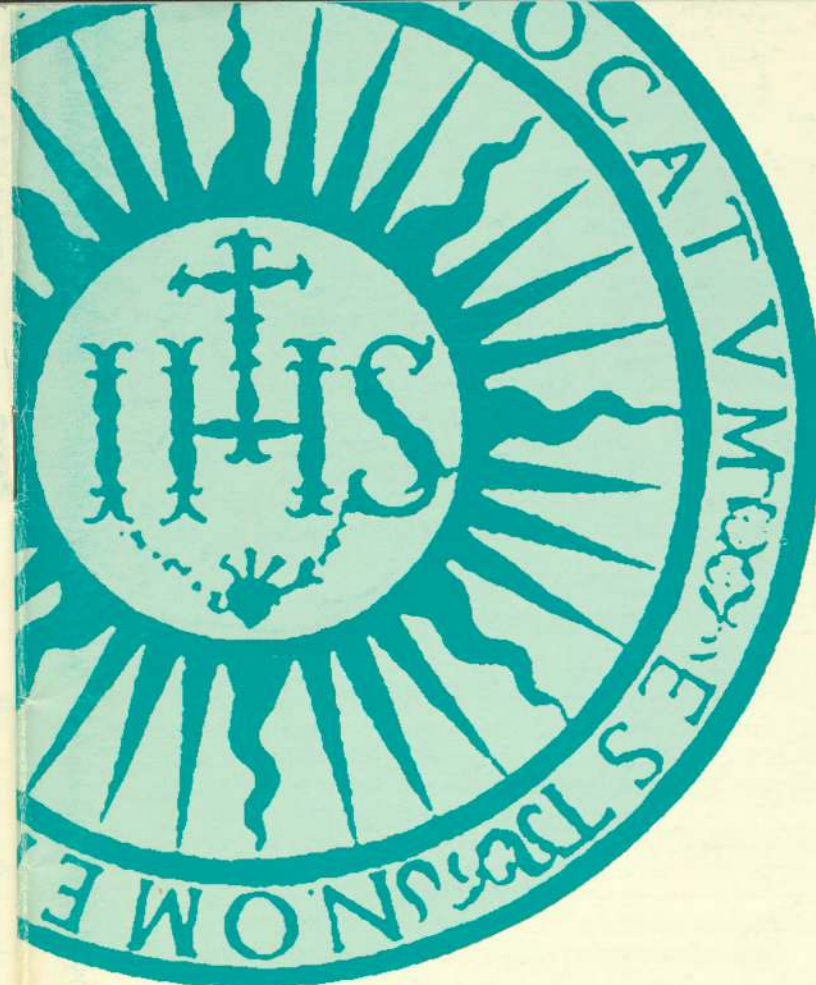

JUBILEA - JUBILEA - JUBILEA - JUBILEA

P. Josef Hložek	Obyčtov	30. 5.	55 let v Tovaryšstvu
P. Josef Čunek	Kolín	16. 5.	20 let v Tovaryšstvu
P. Leo Hipsch	Opava	10. 4.	85 let
P. Vojtěch Ondřej	Velehrad	16. 4.	75 let
S. Jiří Obruča	Innsbruck	1. 4.	35 let
S. Pavel Bačo	Dublin	1. 4.	25 let

UPŘÍMNĚ BLAHOPŘEJEME

Bulletin JEZUITÉ, Ječná 2, 120 00 Praha 2, tel.: (02) 292380, fax: (02) 962 164 40
Bankovní účet: KB Praha 5, 125 07 VAKUS Praha 5, č. ú. 8942-051/0100
Vydavatel: Provincialát České provincie Tovaryšstva Ježíšova

Registrováno MK ČR pod č. MK ČR 6066, MIČ 46 674. Tisk: TOBOLA
Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha,
č. j. 1234/92, ze dne 22. 10. 1992. Placeno převodem.
NEPRODEJNÉ

2 1999
ROČNÍK VIII

JEZUITÉ

Celibát – 2 • Radosti a bolesti českých jezuitů – 7 • Anketa – 24 • Tony de Mello – 28

<u>úvodní slovo - úvodní slovo - úvodní</u>	Tomáš Pavlů, SJ	1
<u>spiritualita - spiritualita - spiritualit</u>		
	Celibát v Tovaryšstvu	2
	Když se jezuité modlí	4
<u>z naší provincie - z naší provincie - z</u>		
	Radosti a bolesti českých jezuitů	7
	Provinční kongregace	9
	Věřící na Moravě a v Čechách	9
	Zeptali jsme se Jana Regnera, SJ	11
	Bratr Jan misionář	11
	Náš člověk na Filipínách	12
<u>jezuité ve světě - jezuité ve světě - je</u>		
	Z Říma i ze světa	13
	Naše působení a masmédiá	15
<u>dopisy - ohlasy - glosy - poznámky - d</u>		
	Občasník nové tváře, Ignác - biřmovací jméno	17
<u>z historie - z historie - z historie - z h</u>		
	Nonni	18
<u>rozhovor - rozhovor - rozhovor - rozh</u>		
	Jezuité - povoláním nepohodlní	20
<u>anketa - anketa - anketa - anketa - a</u>		
	Proč chodím do kostela?	24
<u>studie - studie - studie - studie - stud</u>		
	Akomodace předchůdce <i>aggiornamenta</i> ?	26
<u>dialog - dialog - dialog - dialog dialog</u>		
	Ještě jednou Anthony de Mello, SJ	28
<u>apoštolát modlitby - apoštolát modlit</u>		
	Březen	30
	Duben	31
<u>zprávy - zprávy - zprávy - zprávy - z</u>		

Adresa redakce:

Bulletin JEZUITÉ, Ječná 2, 120 00 Praha 2, tel.: (02) 292380, fax: (02) 962 164 40,

e-mail: sjpraha@mbox.vol.cz (do rubriky *Předmět* uveďte slovo *Redakce*)

Redakční rada: P. Antonín Holas, P. František Hylmar, Tomáš Pavlů (koordinátor)

Odpovědný redaktor: Tomáš Pavlů (-top-)

Návrh grafické úpravy: Tomáš Ježek & Refugium

Korektury: Mgr. Marta Popelová

Objednávky, příspěvky a veškerou korespondenci posílejte na adresu redakce.

Uzávěrka tohoto čísla: 23. 2. 1999.

Padnout v akci

ÚVODNÍ SLOVO

V televizi jsem nedávno sledoval pořad o vylovení spojeneckých vojsk v Normandii. Po počátečním úspěchu se spojenci dostali do úzkých. Byly to zkoušky ohněm a boje byly urputné. Projevily se charaktery vojáků. Spojenci nakonec byli úspěšní, ale konal se i soud nad jedním z nich. Poprvé po sto pěti letech byl americký voják zastřelen pro zbabělost.

V jedné části Belfastu je hřbitov a jsou v něm také hroby mužů z polovojenských jednotek, kteří se účastnili konfliktu mezi republikány a unionisty. Na mnohých náhrobcích je napsáno vedle jména a data úmrtí *Padl v akci* či *S hrdostí vzpomínáme*.

Nikdo z nás neví, co běželo hlavou vojákovi, který byl zastřelen pro zbabělost. Možná si vzpomněl na své děvče, své přátele a nechtěl zemřít ani zabít. A kdybychom byli v jeho situaci, třeba bychom jednali jako on. Nikdo z nás neví, jaký "hrdinský" kousek udělal ten terorista. Možná dával nálože do odpadkových košů a potom v bezpečí četl o počtu obětí. A pak ho jednou dostali. Kdo ví?

Člověk nemusí být knězem ani psychologem, aby se setkal s lidmi, kteří velmi trpí, byli zrazeni i poníženi. Nikdo z nás neví, do jak svízelné životní situace se může dostat a co ho čeká.

Křesťanství nás učí, že si nesmíme sáhnout na svůj život. Učí nás také, že nemáme soudit druhé. Člověk se skutečně může dostat do takové tmy, že zdánlivě nejspolehlivější cestou k vysvobození je sebevražda. Křesťanství nám říká, že Bůh je milosrdný a velkorysý. A tak, když je někdo v takové tmě a nikde světlo, tak proč ne? Ale příznějme si, že toto řešení má blíže k zastřelení pro zbabělost než k padnutí v boji.

Pomůcka pro rozhodování, která se odvozuje z duchovních cvičení sv. Ignáce, říká, abychom si představili epítaf na svém hrobě. Můžeme tam mít *Zastřelen/a pro zbabělost* nebo *Padl/a v akci*. Někdo může říct, mně je jedno, co o mně napíše, vždyť Bůh mě přijme tak jako tak. Myslím, že tuto pomůcku můžeme použít i v méně dramatických okolnostech svého života.

Ano, věříme, že Bůh nás přijme za všech okolností, když k němu aspoň vzdechneme. Ale proč nedat šanci Tomu, který uzdravuje ty, jimž puká srdce?

TO PA SJ

SPIRITUALITA

Celibát v Tovaryšstvu

Ukázka z dokumentů 34. generální kongregace je v tomto čísle z kapitoly "Čistota v Tovaryšstvu Ježíšově".

Kongregace chce prostě a čestně něco říci o významu čistoty v životě jezuitu a o naší odhodlanosti ji nadále zlepšovat. Nevydává tento dekret proto, že si myslí, že je v Tovaryšstvu rozšířena nevěra vůči čistotě; naopak, je přesvědčena, že Boží milostí charakterizuje život Tovaryšstva věrnost čistotě i přes pokušení a zkoušky těchto let právě tak dnes, jako v minulosti. Toto přesvědčení se zakládá na široké znalosti, kterou mají členové jednotlivých provincií o svých spolubratřích, a je podpořena důkladným výzkumem stavu Tovaryšstva. Tuto věrnost, založenou na milosti, chce kongregace posílit a podpořit proti mnoha kulturním silám, které se jí snaží zpochybnit.

Odstavec 230

Tovaryšstvo mělo být uskutečněním apoštolského života: *Pane, my jsme opustili všechno, co jsme měli, a šli jsme za tebou!* Toto opuštění se týká domů, žen, bratrů, rodičů, dětí - pro Boží království (Lk 18,28-30).

Odstavec 232

Mnozí se smáli Ignácovu tvrzení a dalším se odcizil, když říkal, že

jezuita má usilovat o napodobování čistoty andělů. Ale to v žádném případě neznamená, že by musel žít, jako by litoval, že má tělo. Spíše je povolán ztělesňovat svým životem ochotu dát se poslat, která - podle Ignáce - je určující pro anděly. Pro Ignáce jsou totiž andělé *duchovními bytostmi poslanými sloužit*. Oni žijí v bezprostřední důvěrnosti s Bohem a slouží jako Bohem k tomu vyvolení, aby přiváděli lidi k Bohu.

Odstavec 233

Slibem čistoty je jezuita zasvěcen a spojen právě s tím Bohem, který "se namáhá a pracuje ve všech stvořených věcech" pro spásu lidského pokolení. Čistota je především dar jeho milosti lásky, volající jezuitu k tomu, aby se stal učedníkem, a k odříkání, které mu dovolí mít ve svém životě svobodné srdce od jakéhokoli výlučného lidského vztahu a žít všeobecnou láskou Boží ke všem lidem.

Odstavec 234

Život čistoty, zasvěcené Bohu, živě svědčí o tom, že Kristus do své služby může uchvátit lidské bytosti láskou

spiritualita - spiritualita - spiritualita - spiritualita - spiritualita

a prorockou zvěstí. Zůstat bez sňatku pro Království hlásá evangelium více skutky než slovy. Může to jasně ukázat, že Bůh a jeho Království - obojí jako vášeň a naděje osobního života mohou být absolutní pro život člověka a přitažlivější než všechny ostatní lidské hodnoty. Proto byl v celých dějinách církve tento život považován za jeden z nevhodnějších prostředků, *aby se řeholní osoby mohly horlivě oddat Boží službě a apoštolským pracím.*

Odstavec 235

Čistotu přijímáme jako zvláštní zdroj duchovní plodnosti ve světě, jako prostředek k životu. Proto naše čistota nekonkuruje sňatku, ale naopak podtrhuje jeho hodnotu. V obou případech jde o lásku a věrnost, hlubší než sexuální vyjádření, jejímž svatým vyjádřením je různým způsobem jak křesťanské manželství, tak řeholní čistota. Pouze nemnozí jsou povoláni k životu jezuitu; ale pro ty, kdo byli

povoláni, může mít čistota jen ten smysl, že je prostředkem k větší lásce, k autentičtějšímu apoštolskému společenství.

Odstavec 236

Právě díky své čistotě může jezuita žít v opravdové apoštolské vydanosti. Jeho úkony mají vždy charakter dočasnosti. Musí být stále ochotný, že poslušnost ho zavolá na nějaké jiné místo a k nějakému jinému úkolu. Jezuitu charakterizuje uvolnění od *stabilitas*, od seberealizace uvnitř jedné rodiny nebo jednoho příbuzenstva nebo jediné určité církve nebo také kultury nebo krajiny. To je příznačné pro jeho poslušnost, a zůstat svobodným pro Boží království poslušnost k poslání umožňuje. Jeho čistota musí být ztělesněním jeho kontemplativní lásky, která v sobě objímá všechny lidi a jezuitu činí schopným nacházet Boha všude.

Odstavec 238

Žít dnes v celibátu, znamená jít proti proudu

Když se jezuité modlí

Modlitba zaměstnaného člověka

E. Edward Kinerk, SJ

I. Úvod

V Tovaryšstvu prvních dnů "jistý římský Pater" během letních veder poznamenal: "Kdokoli se chce ochladit, měl by se jít pomodlit, a brzy zjistí, že je dost chladný." Jsou věci, které se nikdy nemění!

Je ironií, že Ignác, který se modlil intenzivně a se slzami v očích, by nebyl zvláště nervózní či znepokojený poznámkou "jistého Patera". Jestliže by tento muž přednesl svůj "problém" našemu Zakladateli, zeptal by se ho na jeho apoštolát, otázal by se ho, zda je ochotný jít do Indie, a opatrně by zjistil, jestli nemá nějaký vnitřní nepokoj. Jestliže by náš přítel hořel velkou touhou pro spásu duší, byl by ochotný převzít jakýkoli úkol pro větší čest a slávu Boží a nebyl by více než normálně pokoušen, Ignác by ho povzbudil v pokračování na jeho cestě. To znamená spokojit se s jakoukoli zbožností, kterou mu Bůh dá během mše svaté nebo breviáře, a denně se zpytovat.

Tento velký mystik, který založil Tovaryšstvo, řekl vlastně velice málo o modlitbě. Když mluvil, přel se s těmi, kteří chtěli Tovaryšstvu uložit delší modlitby. Někteří naši členové byli dokonce pohoršeni tím, že dostatečně nepodtrhl tento důležitý aspekt řeholního

života. Dokonce přesvědčili i Jeronýma Nadala, jinak velmi vnímavého pro Ignácovy způsoby, aby přijal jejich mínění. Ignáce však nepřesvědčili a jeho odpověď Nadalovi byla jednou z mnoha poznámek, které modlitbu spíše omezují, než prodlužují. K tomu následující příhoda: *Poprvé šel Nadal jako vizitátor do Španělska v roce 1553. Někteří z našich se na různých místech ptali na modlitbu v Tovaryšstvu. Stěžovali si, že byla příliš krátká, a naléhali, aby byla prodloužena. Říkali, že je zahanbující, že máme pouze jednu hodinu modlitby za celý den. Nadal se vrátil do Říma a byl nakloněn změně. Bylo to na svátek sv. Cecilie, 22. listopadu 1554, kdy referoval našemu Zakladateli o situaci ve Španělsku a zmínil se mu o stížnostech. Přikláněl se k tomu, aby se alespoň v této provincii udělal nějaký ústupek. Otec Ignác byl v posteli a já jsem byl jediný, kdo tam ještě byl. K tomuto bodu se vyjádřil s tak přísnou tváří a se slovy, která byla tak silná a pádná, že jsem se divil obojímu - Ignácovi i trpělivosti otce Nadala, který podal důkaz své velké ctnosti. Na závěr Ignác řekl: "Pro skutečně umrtveného člověka čtvrt hodiny stačí, aby se spojil s Bohem v modlitbě."*

Camara, Paměti

Joseph Conwell, který studoval Ignácovu modlitbu Nadalovým očima, napsal, že *Ignác ukazoval k dlouhé modlitbě, jestliže něco tak nedůvěru.*

Nemám v úmyslu napsat rozsáhlou studii o modlitbě v Tovaryšstvu, ale chci prozkoumat Ignácovy myšlenky o jezuitské modlitbě, a na těchto myšlenkách naznačit určité způsoby, jakými naše apoštolské povolání ovlivňuje naši zkušenost modlitby. Mnoho jezuitů je zbytečně znepokojeno, když přemýšlí o své neschopnosti se dobře modlit. Také mnoho jezuitů ignoruje vitalitu skrytou ve své modlitbě, protože očekávají, že zakusí hluboký vnitřní pokoj, zatímco přehlíží Boží přítomnost v hluku a v rozptýlení tržiště. Nepřekvapuje, že většina z nás najde větší sympatie v nedisciplinova-

ném chaosu deníku Petra Fabera než v mystické poezii Jana od Kříže. Ale i mezi námi jsou mystikové.

Tento článek se skládá ze tří částí. První část zkoumá Ignácovy myšlenky o modlitbě pro jezuitu. Druhá část vykresluje některé jejich důsledky pro místo modlitby v naší spiritualitě. V třetí části je několik postřehů, jak a co můžeme získat z toho, co nám Ignác zanechal.

Disclaimer: Tím, co napíšeš, nechci žádného jezuitu zneklidnit. Neexistují "správné" nebo "špatné" způsoby modlení. Ignác nikdy neurčil svým následovníkům zvláštní metodu nebo obsah modlitby; a asi by odmítl jezuitu z jakéhokoli století, který by navrhoval něco jiného.

Jezuité při mši svaté

II. Ignác a jezuitský způsob modlitby

Mimo Duchovní cvičení řekl Ignác velice málo o jezuitské modlitbě. Téma, o kterých hovořil, můžeme rozdělit do tří skupin: délka modlitby, nalezení Boha ve všech věcech a umrtvování.

A. Délka modlitby

1. Omezení dlouhých modliteb

Ignác jezuitům nestanovil ani minimální, ani maximální délku modlitby. Když bránil tuto praxi Tovaryšstva, napsal Borgiášovi: "Jestliže si bratr Onfroy myslí, že Institut Tovaryšstva omezuje modlitbu na kratší časový úsek než ostatní, tak se mylí, protože do této chvíle žádný limit nebyl stanoven." Avšak upozorňoval jezuitu, kteří považovali dlouhou modlitbu za známku pravé zbožnosti, že by to způsobilo Tovaryšstvu odchýlení od schváleného apoštolského statutu.

Ve stejném dopise, ve kterém bránil praxi Tovaryšstva, uzavírá: "(Tovaryšstvo) dává hranice některým jednotlivcům, kteří jsou nakloněni jít v těchto věcech příliš daleko." Polanko později napsal: "Spíše schvaloval snahu najít Boha ve všech věcech než trávit dlouhý čas v modlitbě."

Ignác důrazně odmítl pokusy uložit scholastikům více modlitby. Když mu Nadal řekl, že ve Španělsku jim dovolil hodinu a půl, Ignác silně protestoval, "že by nikdy neměnil své mínění, že jedna hodina scholastikům stačí". Nepřekvapuje, že Ignác zapsal tato stanoviska do Konstitucí, kde vyjadřuje, co považoval za vhodné pro lidi, kteří nemohli věnovat modlitbě mnoho času, "aby si udrželi čerstvou mysl ke studiu a současně si chránili své zdraví".

Z toho vyplývá, že ke zpovědi a svátému přijímání budou chodit každých osm dní a na mši každý den. Budou mít hodinu modlitby a během ní budou recitovat hodinky Naší Paní a zpytovat svědomí (examen) dvakrát denně, další modlitby přidají podle vlastní zbožnosti až do dovršení dané hodiny, pokud se tak už nestalo.

Konstituce 342

Scholastici nebyli žádáni, aby konali hodinu vnitřní modlitby. Část hodiny, která zůstala po examenech a hodinách Naší Paní, vyplní zbožností podle svého přání. Čas věnovaný na zpytování svědomí se různí. Někdo může strávit na hodinkách více nebo méně času, ale nemohlo ho mnoho zůstat. Můžeme si představit scholastika, který věnuje patnáct až třicet minut na zpytování svědomí, dále se několikrát denně modlí hodinky Naší Paní a pravděpodobně méně než deset minut mu zbývá na zbožnost podle vlastního uvážení.

2. Delší modlitba a pokušení

"Když je člověk znepokojován a ve velké úzkosti," vzpomíná Čamara na Ignácova slova, "může mu být dovoleno modlit se více." Pouze v dobách zvláštní potřeby povzbudil Ignác představené k povolování delší modlitby a v této politice pokračoval i jeho nástupce. Zatímco velká potřeba mohla znamenat jakoukoli vnitřní úzkost nebo pokušení, Ignác zvláště povzbudil k větší modlitbě toho jezuitu, kterému chyběla vnitřní svoboda.

*Pokračování příště
Překlad -top-*

Radosti a bolesti českých jezuitů

Pavel Filka, SJ

Jako obvykle se po Vánocích

uskutečnilo setkání scholastiků v Kolíně. Sjelo se nás patnáct, tedy skoro všichni studenti i spolubratři z magisterek.

Setkání se neslo v duchu otevřené diskuse a na žádost Otce provinciála byly také vypracovávány podněty pro provinční kongregaci. Naše setkání mělo motto: "Radosti a bolesti české provincie SJ".

Základem byly referáty Tomáše Pavlu a Františka Hylmara. Podle zásady "horší na začátek, a pak si život osladit" jsme začali bolestmi.

Tomáš hovořil o bolestech. Komunitní život není naší silnou stránkou. Podotkl, že si málo nasloucháme, nedovedeme si ujasnit svoje kompetence a často nejsme schopni řešit problémy, které přirozeně vznikají. Z těchto neřešených obtíží se pak vytváří na jedné straně vnitřní uzavřenost, na druhé se objevuje sklon k absolutistickému řízení některých komunit. Protože žádná z těchto dvou poloh situaci neřeší, ale spíše zhoršuje, dochází k "blbě náladě" mnoha lidí. To se netýká jen "starých ostřílených kozáků", ale často i mladší a nejmladší generace.

Z NAŠÍ PROVINCE

Druhým problémem jsou naše apoštolská díla, která vyžadují větší spolupráci než dosud. Ve svém příspěvku se také ptal, zda žijeme svůj život s dostatečným nasazením.

František nám ukázal druhou stranu života naší provincie. Byla provedena řada změn, které posunuly naši provincii pěkně dopředu, a uskutečnily se akce, na něž můžeme být právem hrdi.

Všeobecně - proběhly první oficiální vizitace komunit, máme nového ekonoma, který se velmi dobře zapracoval, noviciát začal být místem klidu, modlitby a práce. A konečně, čtyři naši mladí spolubratři se stali kněžími a posílili vytižené spolubratry.

Začíná se dařit budovat solidní apoštoláty, které nejsou vázané na konkrétní osoby, a získáváme spolupracovníky mezi laiky. Někteří z našich dosáhli ocenění a uznání v církvi i ve společnosti (Tomáš Špidlík, Pavel Ambros, Petr Kolář,

Richard Čemus, ...). Ohlasu dosáhl také tábor s ministranty a pomoc v Bosně.

I život komunit se podařilo někde trochu rozproudit. Je vidět, že se tam spolu přátelsky stýkají mladí i staří členové jako praví přátelé v Pánu. Jinak je toho jistě ještě dost, co by se dalo uvést jako pozitivní.

Organizátoři setkání vyhlásili soutěž "Akce roku". Jedná se o akci, která byla realizována a přinesla oživení do provincie. Ze šesti návrhů zvítězila "Pomoc Bosně" a cena putovala do rukou Václava Dlapky. Blahopřejeme!

Program nebyl přísně naplánován a někdy jsme se museli domluvit na změnách. Pán nám žehnal, protože jsme se nikdy nerozešli ve zlém, a byla velká snaha pochopit i tolerovat mínění druhého. Jistě to bylo také proto, že jsme celé toto hloubání postavili na modlitbě a na společném ranním rozjímání. Každý den jsme společně slavili mši svatou, kdy se vyznamenávali naši mladí kněží v čele s Pavlem Koudelkou. Tak se stalo středem našeho snažení prosadit ne svou vůli, ale to, co skutečně chce Pán.

*Společné foto na závěr.
Poslední vpravo držitel ceny „Akce roku“ Václav Dlapka*

Provinciální kongregace

Ve dnech 4.-7. ledna 1999 se konala provinciální kongregace na Velehradě; zúčastnilo se jí 24 delegátů. Otec provinciál zahájil kongregaci modlitbou a účastníci se dopoledne i odpoledne scházeli k diskusi ať už v plénu, či ve skupinách.

V diskusi se hovořilo o možné redukci našich komunit, o opatrnosti v přijímání nových prací, o činnosti na poutních místech, o chudobě a využití exercičních domů. Byla zdůrazněna potřeba sociálního apoštolátu. Otevřela se témata jako prostota a skromnost, nezaměňovat chudobu za nedostatek kultury, užívání společných věcí (auta, přijímání

darů). Jedním z úkolů provinciální kongregace bylo odpovědět na otázku, zda má být svolána generální kongregace. Za naši provincii zní odpověď ne.

Důraz byl kladen na zintenzivnění komunitního života. Je třeba analyzovat vysoký počet odchodů z naší provincie. Všichni se shodli, že radostnost a laskavost naší služby přitahuje nejvíce, stejně jako serióznost a věrohodnost našeho života. Účastníci doporučili, aby bylo svoláno provinciální setkání. Kongregace byla zakončena slavením eucharistie a děkovným "Te Deum".

Věřící na Moravě a v Čechách

Josef Hurt, SJ

Hodně lidí říká, že jsou veliké rozdíly mezi životem církve v Čechách a na Moravě, ale málokdy je konkrétně popisují. Hlavním tématem bývají počty věřících v kostelích a nedostatek kněží v českých diecézích. Předpokládám, že přípravné období sněmovního procesu nám nabídne odborné analýzy a výzkumy a že hodně postřehů přijde i ze sněmovních kroužků. Moje úvaha vychází z kaplanské zkušenosti v Českém Těšíně, na Velehradě a nyní v Bohosudově.

V Bohosudově se bohoslužby ve všední den účastní pravidelně pět osob, v neděli přijde na dvě bohoslužby okolo šedesáti lidí. Na město Krupka, které má třináct tisíc oby-

vatel a jehož částí je Bohosudov, to není mnoho. Při vzpomínce na nedělní velehradské bohoslužby a na děkanátní setkání mládeže bych mohl být frustrovaný.

Musíme si však uvědomit, že farnost je na území, které je zatíženo odsunem německého obyvatelstva. Odsunem, který se odehrál na třetině území Čech a zlikvidoval kulturu i náboženský život. V minulosti zde bylo možno lépe manipulovat lidmi, protože na rozdíl od Moravy tu neměly kořeny ani silné příbuzenské vazby. Výsledkem jsou potom lidé, kteří nejdou volit, jejichž rodiny jsou v krizi, mládež s nejvyšší kriminalitou, se závislostmi a prostitucí.

V pastorační je výhodou možnost znát osobně skoro všechny farníky. Mohu se seznámit s jejich rodinami, konkrétními životními podmínkami, nezaměstnaností... Seznamuji se s lidmi, kteří se k církvi nehlásí.

Křesťané v Čechách většinou nechodí do kostela pod tlakem rodiny nebo okolí jako třeba na někte-

rých místech Moravy, kde při hodině náboženství jsem slyšel: "Jestli nebude jednička z náboženství, babička mě zabije." Zde velká většina křesťanů žije svoji vírou z vlastního přesvědčení. Je zde mnoho konvertitů.

Charakteristický je rozdíl ve vnímání statutu kněze. Na Moravě je většinou automatický, ale zde není výjimkou, když osloví kněze "pane" nebo děti na gymnáziu "pane otče", a dokonce v roztržitosti i "paní učitelko".

Úplné srovnání zatím nemohu dělat, jde o první dojmy. Zdá se mi ale, že v Čechách některé věci docházejí lidem dříve, protože vnímají ostrý rozdíl mezi křesťanským a nekřesťanským prostředím. Na Moravě není nouze o postoje spokojenosti, kdy do kostela přijde hodně lidí, je hodně křtů, svateb, pohřbů...

Naši působící v Bohosudově

Zeptali jsme se Jana Regnera, SJ

Honzo, jsi již téměř v polovině svých studií filozofie v Krakově. Čím se teď nejvíce zabýváš, o čem přemýšlíš?

V poslední době nejvíce čtu a přemýšlím o tématech souvisejících s analytickou a postanalytickou filozofií. Zabývám se tzv. *Mind-Body Problem* (filosoficky a empiricky pojímanou analýzou relace mezi úmyslem a tělem člověka) a *individui* (prvotními pra-elementy). I když obě témata jsou již velmi stará a sahají k počátkům filozofie samé, v analytické a postanalytické filozofii jsou nově pojímána a znovu diskutována. Jde především o autory, jako jsou Wittgenstein, Russel, Ryle, Strawson, Sellars, Quine, Kripke, Popper a jiní. Kromě toho velmi rád čtu populárně-vědecké články z oblasti astronomie, fyziky a biologie. Myslím, že četné publikace současných vědců se dají chápat jako velká výzva k diskusi s filozofy a teology dnešní doby. Ta by však měla být meritorní, konstruktivní a bez zbytečných předsudků a negativních emocí. Vědci se již k diskusi odvážili. Najdou však na straně filozofů a teologů někoho, kdo by měl ochotu k opravdu věcné výměně názorů a byl jí také schopen?

Bratr Jan misionář

Karel Mácha

Charisma, misie, mučednická smrt: tragicky stereotypní příběh jezuitova života, a přece vždy jedinečným způsobem tragicky krásný. Takoví jsou Koláčkové protagonisté misii, přinášející radostnou zvěst evangelia národům v Asii a Latinské Americe.

Svým novým, už třináctým svaz- autor čtenářův pohled na neobyčejně kem edice "Čeští jezuité" (Josef široký rozsah misionářské práce naší Koláček, SJ, "Magister Nhiem", jezuitské provincie zhruba v polovině Refugium, Velehrad 1998) rozšiřuje 18. století.

Zvolil tentokrát historii vietnamské misie. V letech 1740-1883 zde dokonalo svůj život sto sedmáct mučedníků.

Příběh pražského jezuita Jana Kofflera, SJ, je spíše dobová ilustrace, jako osud jednoho z mnohých. Jedinečný je v tom, že Koffler působil během svého života ve Vietnamu, Paraguayi a Sedmihradsku.

Koffler je nejen kněz, ale navíc i lékař (historickým faktem je, že proslul jako téměř "zázračný lékař"). Toto snad vysvětluje, proč byl vždy v posledním okamžiku ještě vyňat ze zástupu misionářů určených k popravě či k deportaci.

Ani tak svému osudu neušel a po

vypovězení z Vietnamu byl později deportován také z Paraguaye do Portugalska, a údelu galejníka ušel jen díky přímluvě císařovny Marie Terezie (byl jejím rakouským poddaným).

Koláčkův literární jazyk je sám o sobě vysokou hodnotou. Přirozenost a zralá jednoduchost Koláčkovy stylu v sobě zahrnuje ozdobnost, která umocňuje hodnotu autorova výrazu. Jako by záměrně precizoval beletristickou formu "historické sondy". Krásná forma zde odpovídá přiměřeným způsobem hodnotově hlubokému obsahu.

Útlá, vkusně upravená publikace svědčí o tom, že se na jejím vzniku podíleli perfekcionisté.

Náš člověk na Filipínách

Petr Přádka, SJ, je stále na třetí probaci na Filipínách. Vánoce jsou již minulostí, ale on je prožil ve vesnici na ostrově Luzon a napsal o tom zajímavý dopis, z něhož vybíráme.

Po předání klíčů od fary a po zevrubném seznámení s místní situací mě můj kolega domorodý kněz opustil s tím, že odjíždí do dvě hodiny cesty vzdáleného druhého centra farnosti. Naštěstí zde byl celý tým spolupracovníků. Pro Filipíny je typická devítidenní příprava na den narození Páně, tzv. nověna před Vánoce. Lidé jsou zvyklí po těchto devět dní chodit velice brzy ráno na tzv. Aquinaldo masses - Darovací mše. Tyto mše začínají někde ve 3.30, jinde ve 4.00 či v 5.00 a jsou hojně navštěvované. Lidé s sebou na tyto mše berou ze svých domovů a polí "dary pro církev", které

pak v obětním průvodu přinášejí k oltáři.

Odpoledne jsem vždy putoval do okolních vesnic, aby i tam mohli mít Aquinaldo mši svatou. Lidé v těchto vesnicích žijí opravdu chudě, zároveň ale bylo vidět, že chudoba tyto lidi spojuje a vede je k opravdové bratrské soudržnosti. Mše svaté se stávaly velmi radostnou oslavou Boha. Lidé se zde chovají velmi přirozeně, maminkám nedělá problém např. během mše svaté kojit svá nemluvnata a zpívat přítom Gloria. Nespoléhají na sebe ani na sílu a moc peněz - jejich důvěra a naděje je opřena o Boha a Jeho plán.

Z Říma i ze světa

Josef Koláček, SJ

Co je víc? Devět nově posvěcených biskupů nebo devatenáct pokřtěných dětí? - Co všechno nemusí novinář

udělat, aby ozvláštnil nějakou zprávu. Na slavnost Zjevení Páně udělil Svätý Otec svátost plnosti kněžství devíti novým biskupům. V neděli Křtu Páně v Jordánu udělil devatenácti novorozenatům svátost křtu v Sixtinské kapli. To byla pochoutka pro televizní kamery i novináře. Michelangelova freska Posledního soudu s buclatými tvářičkami novorozenat a úvahy, co z nich bude, se střídaly s docela konkrétními dudlíky nebo láhvemi a k tomu otcovská něha Jana Pavla II.

7. ledna další bomba. Petrův nástupce přijal italského ministerského předsedu D'Alemu, bývalého tajemníka Komunistické strany Itálie.

Každý den jsem se díval na kalendář. Tlačil mne termín odevzdání zakázky od P. Castellioho z La Civittà Cattolica - "Maria v české literatuře". Bylo to jen asi dvacet stran, ale vše přeložit do italštiny. Nakladatelství "Città Nuova" chce vydat souborné dílo "Maria v literatuře evropských národů", asi tak sedm set až osm set stran.

12. ledna se italské deníky předháněly v líčení filmového promítání "Život je krásný". "Italský Chaplin", komik Roberto Benigni natočil film o holocaustu. Jeho koncepce má v sobě cosi mistrovského. Hraje otce, který svému synku chce ušetřit trauma koncentráku tím, že to vše kolem,

co prožívají, je pouze bojová hra. Jan Pavel II. shlédl film s hercem Benignim, producentem Cecchi Gorim a autorem scénáře Vincencem Ceramim.

Týden modliteb za jednotu křesťanů se letos zahajoval v římském kostele sv. Brigity na Piazza Farnese. Předseda papežské rady pro podporování jednoty křesťanů, kardinál Edward Idris Cassidy spolu s primasem finské luterské církve, arcibiskupem z Turku Jukka Paarmou slavili bohoslužbu slova za přítomnosti početné komunity "brigitinek", diplomatických zástupců skandinávských zemí a nabitého chrámu. Abatyše Tekla Famiglietti, která má lví podíl na rozkvětu řádu sv. Brigity, pak pozvala všechny na agapé, vpravdě ekumenické.

19. ledna byl v Brazzaville v Re-

publice Kongo zavražděn bohoslovec tanního semináře, Guy Alfred Nakavoua. Hned nato únos tří misionářů xaveriánů. Dva pak byli propuštěni. Pak dochází Svatému Otci další zpráva o zajetí pěti xaveriánů a šesti sester Matky Terezy. Je to dílo nevybíravých vzbouřenců RUF (Jednotné revoluční hnutí) v Sierra Leone. To má také na svědomí únos arcibiskupa z Freetownu, mons. Josefa Henry Ganda. Při generální audienci Svatý Otec prosil o modlitby za ně, apeloval na odpovědné představitele a žádal jejich brzké propuštění.

"To nic není, don Giovanni, to nic není... chtěl mě jen zastrašit." To byla poslední slova sedmasedmdesátiletého dona Renza Beretty, který pak vydechl naposled pod šesti ranami dýkou, jež mu zasadil jednatřicetiletý Adidelhakim Lakhoitri. Don Beretta proměnil přílehlé místnosti svého farního kostela na útulek pro uprchlíky, které odmítlo Švýcarsko. Jeho farnost v Ponte Chiasso sousedí se švýcarskou celnicí. Staral se o všechny. Rozdal, co měl. Jeho vrah chtěl však hodně peněz. A ty don Beretta nikdy neměl.

Apoštolská cesta Jana Pavla II. do Mexika a St. Louis ve státě Missouri (USA) je dobrou příležitostí, aby si leckterý politik vyleštil svou pověst. A tak se nejen prezident Bill Clinton (titulek z Il Messaggero - Papa ed il Grande Peccatore - Papež

a velký hříšník), ale i vicepresident Albert Gore setkali se Svatým Otcem.

Asi až v letadle do Mexika se Svatý Otec dověděl, že se podařil útěk pěti misionářům a arcibiskupovi z Freetownu, mons. Gandovi. V rukou vzbouřenců zůstali dva misionáři Girolamo Pistoni a Guglielmo Zambiasi a šest sester Matky Terezy. Ale už 24. ledna, při promluvě před Anděl Páně, vyjádřil Jan Pavel II. před milionem Mexičanů svou bolest nad barbarskou vraždou sestry Marie Aloisie v Sierra Leone. S ní měl být zavražděn i P. Girolamo Pistoni, misionář xaverián, jenž však ducha přítomně uhnul smrtící ráně, která jej jen vážně zranila. Protože předstíral, že je mrtvý, vrahové jej nechali ležet, a tak se zachránil.

Do Říma došla zpráva o dalším mučedníkovi až 26. ledna. Kolumbijský misionář, jednačtyřicetiletý minorita P. Hector Fabio Rojas byl zastřelen 23. ledna při přepadení autobusu bandity. Snažil se uklidňovat jednu ženu s malými dětmi, která propadla panice. Jeden z banditů nenávistně pohleděl na jeho hábit, zařval na něho, aby mlčel, a pak ho chladnokrevně zastřelil.

Není těch mučedníků už v prvním měsíci 1999 nějak mnoho? Nebo je třeba naplnit v tomto století počet těch, kteří vyprali svá roucha a vybilili je v krvi Beránkově?

Naše působení a masmédiá

P. Nazareno Taddei, SJ

Zdá se, že největší těžkosti, s nimiž se střetáváme v apoštolské práci, mají z větší části, ne-li vždy, původ v nové mentalitě. Tato mentalita utíká od toho, že by se vyptávala na příčiny věcí, že by se chtěla něco dovědět (víme již přece všechno) a následovat hodnoty, které přesahují osobní prospěch. Taková mentalita se dokonce hrozí toho, že by připustila přítomnost Boha Stvořitele a Otce, nemluvě vůbec o církvi, která si činí nárok na to, že vydává zákony a říká, co je a co není třeba dělat. Jedná se zkrátka o sekulární mentalitu, která tíhne k iracionalitě, a to i u těch, kteří chodí do kostela.

Dozrává také - konečně! - vědomí, že tato mentalita orientovaná na kvantitu a prakticky materialistická je způsobena především hromadnými sdělovacími prostředky, a zvláště televizí. Možná však ještě nezraje poznání, že masmediální mentalita začíná též pronikat více či méně hluboko do našeho chování a jednání, a tedy do našich jezuitských domů a děl.

Je těžké to připustit, ale musíme si toho všimnout. Jsme například přesvědčeni, že jsme "evangelizovali", když naše iniciativa byla přijata s velkým zalíbením nebo když byla úspěšná. Nebo si naopak myslíme, že jsme odepsáni, protože jsme starí nebo nedosahujeme výsledků, jakých bychom chtěli. Přijímáme skutečnosti, jako by šlo o oprávněná data: "Co s tím naděláš, dneska jsou již mladí (nebo věci nebo svět) takoví!" Dále o tom svědčí toto: vydáváme lidskou

solidaritě za křesťanskou lásku; určitý konformismus nekonformismu; určité kompromisy kamuflované pod zářivým stínítkem kritérií, která sama o sobě hodnotu mají, jako právě solidarita, pochopení, odmítnutí neústupnosti a fundamentalismu, požadavek stát se vším pro druhé (a možná včetně opravdové oběti) atd.

Navic můžeme říct, že ne všichni si už začali uvědomovat, že dnešní člověk není již pouhý *animal rationale*, ale že je spíše *homo audiovisivus* (a jako takový již existuje několik desítek let), a v nedávné minulosti se z něj stal další typ člověka, *homo electronicus*. Avšak je to tento typ člověka, s kterým se setkáváme v každé formě apoštolátu počínaje školou a konče zpovědníci, počínaje prací s chudými a konče formováním našich vlastních komunit.

Jde o to, že mluvíme s lidmi jejich

materštinou a myslíme si, že nám je rozuměno, zatímco ti, na které se obracíme, rozumějí jen jazyku médií, aniž by si toho možná sami všimli.

Pokud chceme patřičně oslovit člověka, je nezbytné, abychom studovali jeho opravdovou přirozenost, důvody, které zapříčinily, že je takový, jaký je, a vše, co je třeba uskutečnit pro to, aby nám bylo opravdu rozuměno. To znamená, abychom ho mohli opravdu evangelizovat. Ale chcí též říct, že se toto studium musí konat s pomocí opravdových, a ne nahodilých odborníků v této věci.

Díky Bohu však máme k těmto problémům stanovisko církve a Tovaryšstva, možná však málo známé.

Ze strany církve jde o mistrovskou pasáž z encykliky *Redemptoris Missio*, čl. 37, která začíná těmito slovy: "První areopag moderní doby je svět komunikací"; první - všimněme si - z "mnoha dalších areopagů: úsilí o nastolení míru, úsilí pro rozvoj a svobodu národů; práva člověka a národů, zvláště menšin; ochrana práv žen a dětí; záchrana stvoření (...) rozsáhlý areopag kultury, vědeckého výzkumu, mezinárodních vztahů, které rozvíjejí dialog a vedou k novým projektům pro život". A dokument poznamenává: "Jedná se o hlubší skutečnost, protože sama evangelizace moderní kultury závisí z velké míry na jejich vlivu. Jde o komplexní problém, protože tato

kultura vyrůstá, ještě dříve než z obsahů, ze samotného faktu, že existují nové způsoby komunikace s novými výrazovými prostředky, novou technikou a novými psychologickými postoji." A zde vstupujeme do problému onoho vědeckého poznání, o němž jsem se zmínil výše.

Pokud jde o Tovaryšstvo, cituji §1 *Komplementárních norem* Konstitucí (část IV, 303): "Tovaryšstvo musí uznat, že komunikace není část apoštolátu vyhrazená jen některým jezuitům, kteří se jí věnují profesně, ale je spíše základní dimensí všech našich apoštolských aktivit. Proto každý jezuita, pokud chce, aby byl jeho apoštolát působivý a výkonný, musí dát pozor na moderní kulturu komunikace a znát její výrazové prostředky, symboly, silné a slabé stránky." (Viz 95, 96 tamtéž.)

Snad se vám může zdát, jako by tato úvaha pocházela z Marsu a nebo jako by byla utopií. I proto, že opravdově se jí řídit znamená "znovu vidět", ba co víc, vykonat revoluci v našem starém provinčním "Plánování", které dokonce vyloučilo zájem o masmédiá. Je tedy samozřejmé, že seriózní studium těchto textů bude určitě vyžadovat velkou dávku pokory a odvahy. Ale ne náhodou nám 34. GK připomíná, že "pro náš způsob jednání je typická svatá odvaha a jistá apoštolská agresivita".

Překlad Ladislav Tomeček, SJ

Naše svědectví musí být věrohodné

Pedro Arrupe, SJ

Mládež a evangelizace

Pokračování z minulého čísla

Tím je dáno heslo pro poslední úvahu v této souvislosti:

Když se - jako Ignác v exerciciích - jednou současně ponoříme do Boha a snažíme se přehlédnout dílo stvoření, učiní na nás dojem zvláště toto:

Má-li věda pravdu, uskutečnila se asi před dvaceti tisíci milionů let ona exploze, s níž započalo současné rozšiřování kosmu. Dvacet tisíc milionů let se vesmír rozšiřoval rychlostí 3,2 kilometrů za hodinu a přitom bylo do vesmíru rozptýleno deset tisíc milionů systémů mléčných drah. Ale teprve před třemi a půl miliony let se na zemi objevil první antropoid. Odhadem žilo od té doby na této Zemi sto tisíc milionů lidí.

Když nanesu dvacet tisíc milionů let na přímku délky dvacet kilometrů, pak jeden milimetr odpovídá časovému úseku tisíc let. Člověk tedy začal tři a půl metru ode mne. A narození Krista ode mne není ani dva milimetry. Dva milimetry značí dějiny evangelizace oproti dvaceti kilometrům kosmického vývoje.

Když o tomto uvažujeme, nepadne nás, že stojíme teprve na

úplném počátku evangelizace? Jak velký časový úsek mohla ještě Boží prozřetelnost naplánovat, aby i jiné národy a kultury, které ještě nepřišly do kontaktu s radostným poselstvím, "dospěly k poznání pravdy" (sr. 1 Tim 2,4)?

Zdá se, že Bůh nespěchá. Naše netrpělivost se mu musí přizpůsobit. Naše prudce uspěchané úsilí po okamžitých výsledcích nedělá evangelizaci dobře. Zvěstovat evangelium celé kultuře, získávat vliv na rozvoj společenského systému, orientovat mínění nějakého národa moudrým používáním sdělovacích prostředků k evangeliu, to jsou úkoly, které potřebují čas. Ale viděno širokým rozhledem, je to účinnější než evangelizace, která se snaží o bezprostřední a rychlé konverze.

Uvedu příklad: Jenom šest desetin procenta ze sto patnácti milionů Japonců je pokřtěno. Ale třináct procent Japonců se pokládá za sympatické křesťanství. To je výsledek trpělivé a nepřímé práce v četných kulturních a výchovných centrech Japonska. Naše jednání bude úspěšné

jenom tehdy, jestliže se trpělivě přizpůsobí Božímu rytmu a bude-li nesenou věděním: On je Pán.

Moje teze tedy zní: Evangelizace je úkol, který zcela přesně odpovídá tomu, co hledá a po čem touží dnešní mládež. Vlastní problém zní: Jak je možné ukázat dnešní mládeži - chlapečům a dívkám - evangelizaci jako lákavý životní úkol a jak jí máme zprostředkovat přesvědčivou zkušenost, že právě v evangelizaci mohou uskutečnit to, po čem celou bytostí touží?

Napřed musí, podle mého mínění, jít dvě věci ruku v ruce: musíme mládež vést k setkání s Kristem. Musí se octnout mu tváří v tvář. On jediný jim může říci: "Chceš-li, opusť všechno, pak přijď a následuj mne." Nikoliv my voláme k následování Krista, ale On. Naše úloha je takto přiblížit Krista mladým, přivést je v hluku a ideologickém zmatku našich dní tak blízko k němu, aby byli v dosahu hlasu Pána, který volá a který je posílá...

Přitom musíme - a to za druhé - být před mladými věrohodní. To znamená, že náš život se musí shodovat s tím, co říkáme. Nesmí existovat žádný podnět k pochybnosti o naší upřímnosti. Co strhuje, nejsou slova, která říkáme, nýbrž přesvědčení, s jakým mluvíme, a ještě více jednoznačnost, s jakou toto přesvědčení říkáme. Pavel VI. říká: "První a nejdůležitější prostředek ve

službě evangelizace je pro církev svědectví autentického křesťanského života, to znamená odevzdání se Bohu, které se od něj nedá ničím odělit, a současně odevzdání se bližnímu v bezmeznou ochotě." Teprve když jsou mladí částečně otevřeni pro Krista a když my sami jsme tak daleko, že předáváme radostné poselství nezkrácené a věrohodně, můžeme této mládeži dneška položit pár otázek, které nejsou nic jiného než Ježíšovo pozvání:

Předně: Chceš žít autenticky, být věrný sám sobě, zcela uskutečňovat sám sebe? Spolupráce při díle evangelizace k tomu nabízí možnost: naplň se Kristem a přinášej ho druhým. Požadavky evangelia ještě přesahují tvou schopnost odevzdání se - přesto se ti nabízí naplněný život. Kristu se líbí tvá autentičnost, tvá upřímnost. Slovo "pokrytec" se v jeho ústech rovnalo odsouzení. Jeho ponaučení učedníkům zní: "Nedělejte to jako farizeové a pokrytci." "Vaše řeč buď ano, ano, ne, ne" (Mt 5,37). A o něm samotném můžeme říci, že u něho nebylo žádné kolísání: "V Ježíši Kristu nebylo ANO a NE. V něm bylo jenom ANO" (2 Kor 1,19).

Za druhé: Dojímá tě utrpení druhých, útlak a nespravedlnost ve světě? Jako nositel evangelizace spolupracuješ na jejich zmírňování a překonávání. Neboť s Kristem přinášíš Osvoboditele, Utěšitele a Vykupitele. On říká: "Pojďte ke mně všichni, kdo

se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím" (Mt 11,28).

Za třetí: Jsi obětavý a ochotný k odevzdání se? Pro evangelizaci je to nezbytné. Evangelizace vyžaduje naprosté odevzdání se pro druhé a druhým až k nasazení života. Dějiny evangelizace jsou dějinami odevzdávání se, počínaje Kristem, který se jako Otcův dar obětuje za lidi.

Jako novicmistr jsem v Japonsku po válce měl také bývalé letce - kamikadze, kteří přísahali, že se za císaře se svým letadlem zřítí na nepřátelský cíl. V exerciciích, v úvaze o dvou vůdcích, Kristu a satanovi, jsem jim bez obalu řekl: "K čemu jste byli ochotni pro císaře, to musíte teď dělat pro Krista." Plně to pochopili. "Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život" (Jan 15,13).

Za čtvrté: Hledáš pro svůj život široširý obzor? Evangelizace nezná hranice. Boží plány mají světové měřítko. Jeho spásná vůle zahrnuje každého a všechny, zvláště působení Ducha. Celý svět je na dohled. "Jděte do celého světa!" zní Kristův příkaz.

Pedagogika, s níž chceme mládeži vytvořit vždy hlubší přístup k evangelizačnímu dění, musí spočívat na dvojí linii zvnitřnění (němcky Internalisierung - pozn. překl.) a akce. Nebo lépe: Musí uvést v chod stoupající spirálu, při níž vnitřní přesvědčení a duchovní mo-

tivace vytváří nové postoje a způsoby chování, které potom mládež podněcuje k jednání.

Toto jednání s sebou přináší nové zkušenosti a úvahy, které zpevňují a modifikují postoje a chování a posilují motivaci: teď vidíme skutečnost jinými očima a hledáme nové zkušenosti. Tak začíná nové vinutí spirály. Je to ustavičný proces vzájemného působení a vzájemného posilování. Zvnitřňování, zkušenost a reflexe udržují evangelizaci ve správné rovnováze mezi přirozenými a nadpřirozenými aspekty. Mladí zakoušejí od počátku sladkohořkou příchut' služby evangeliu; motivace je zachována a nohy zůstávají na zemi; a ze zkušenosti mohou získat jistotu, že jejich oddanost je pravá a trvalá, nejenom nějaký přechodný rozmar. Jeden chlapec mi řekl: "Od té doby, co pracuji v chudinské čtvrti, vidím svět v úplně jiném světle. Jsem den ze dne šťastnější. Tito chudí mě naučili lépe než kdo jiný chápat evangelium. Nemají nic, a přesto mi dali víc než já jim. Tato kaplička z kanystrů a plechovek mi říká víc než každá katedrála. V jejich špinavých tvářích poznávám jasněji než kdekoliv jinde tvář Krista."

Tato upřímnost mladých potřebuje vůdce a průvodce ze strany dospělých, kteří jsou neméně upřímní a věrohodní. Musíme jim stavět před oči Krista a úlohu evangelizace tak, jak jsou, nezkrácené, nepři-

krášené a nepřislazené. Evangelium je pouze tehdy "drsnější" a "uchvacující", je-li představeno ve své přisnosti, radikalitě a bez škrťů: "Kristus, který nepřišel, aby přinesl mír, ale meč; Kristus, který bez ostychu požaduje, aby mu byla dána přednost před vlastním otcem a matkou, který vyžaduje, abychom byli ochotni vzdát se tělesného otcovství a mateřství."

To, co bylo řečeno, by bylo krásné a dobré, kdyby neexistoval ještě jeden problém, který zvláště mládeži ztěžuje přístup ke spolupráci na evangelizaci: fenomén "církve". Má-li "Evangelii nuntiandi" pravdu, je "evangelizace milost a vlastní povolání církve, její nehlubší identita; církev je zde proto, aby evangelizovala". Proto nelze ve smyslu a ve spojení s Kristem evangelizovat, činí-li se to vědomě bez církve, nebo dokonce proti ní.

Na druhé straně závisí osud evangelizace v nejbližší době podle mého přesvědčení na tom, zda ji mládež přijme za vlastní, nebo ne. Nejen proto, že dnešní mladí jsou muži a ženy zítřka, ale také proto, že tato mládež je méně zatížena získanými zvyklostmi, protože je oproštěnější od historického balastu, který ztěžuje změnu, a protože je otevřenější a chápe znamení času ukazující do budoucnosti. Je tedy nevyhnutelné zpřístupnit mládeži s "církvevní dimenzí" evangelizaci.

Averze mnoha mladých vůči všem institucím a hierarchii se mi ve skutečnosti často zdá jako nepodařený výraz hluboké touhy po církvi, ovšem po jiné, obnovené církvi. Jak často jsou slova extrémnější než myšlenky a úmysly!

Jaká je ta církev, o níž mládež sní? Je to církev, která je otevřenější pro záležitost Kristovu, to znamená, že se více zajímá o konkrétní život člověka a jeho obnovu Kristem než o dogmatické definice, disciplinární opatření a určování ritu. Je to církev, která více naslouchá; která je připravena slyšet i mládež; církev, která jí dá více volného prostoru pro vlastní iniciativy; která ji nechá spolurozhodovat. Je to církev, která mluví řečí, které rozumějí i mladí a kterou se mládež může vyjadřovat spontánně a živěji. Tvořivá církev, která si uvědomuje, že je na cestě; hledá nové cesty k člověku a zkouší je s tvůrčí fantazií; využívá změnu poměrů pro to, aby se obnovila a zachovala radostné poselství svěží a čtivé. Je to chápající církev, která souhlasí, že existují různé způsoby, jak vidět věci a jak jednat; a že především mládež, děti naší doby, oceňují jiné formy, jiné cíle a jiné symboly. Dále proroká církev; to znamená církev, která neohroženě hlásá celou pravdu světu i mocným.

Pokračování příště
Překlad P. Josef Blaha, SJ, a Eva Chaloupecká

Občasník nové tváře

Ti, kterým se dostalo do rukou nulté číslo občasníku Aletti, jej zajisté neodhodili do koše spolu s různými reklamními plátky a podobným brakem, kupícím se kolem poštovních schránek i leckde jinde. Totiž, již samotný design Aletti, velmi dobře vyvedené grafické řešení, s jakým se u tiskovin s "duchovním" zaměřením nesetkáváme, budí pozornost a láká k nahlédnutí. A to je bezpochyby dobře. Nejde však jen o obálku, vnější tvář, byť i tu nelze v žádném případě podceňovat, ale především o obsah - aktuální informace a zajímavá zamyšlení. Upozornit je záhodno zvláště na fundovaný příspěvek doc. ThDr. Pavla Ambrose: "Bůh věděl, že je to dobré", jenž vyvolává u čtenáře řadu podnětných myšlenek, ale přehlédnout nelze ani ostatní články a sdělení. A tak je celkem pochopitelné, že s poslední stránkou tohoto útlého dílka vytane na mysl i přání sáhnout po dalším čísle.

RNDR. Tomáš D., Brno

Ignác - biřmovací jméno

Jsem typický zvědavý knihomol snažící se žít naplno podle své víry a zároveň druhou nohou ve světě.

Od doby, kdy jsem poprvé četl životopis svatého Ignáce a jako zvědavý člověk občas sledoval stopy jezuitského řádu v církevních i světských dějinách a přečetl si různé knihy některých jezuitských autorů i o dějinách řádu, mně tento způsob zbožnosti přitahuje. (To se postupně vyvíjelo od dob hluboké totality.) Přitahuje mě hlubokou vzdělaností a láskou propojenou s duchovním směřováním k Bohu, to vše v pevném řádu a poslušnosti, a přesto svobodně dle možností a vloh každého jedince. Směřováním k podstatě a hledáním netradičních přístupů pod povrchem jevů a událostí. Je to řád pro dnešní dobu. Proto jsem při svém pozdním biřmování v roce 1993 přijal jméno biřmovací Ignác.

Zdeněk P., Králíky

Křesťanský život

Chvála Kristu a Marii! Vážení bratři jezuité, moc vám děkujeme za váš poučný časopis, který obohacuje náš duchovní život. Je těžko říct, co bychom chtěli k přečtení - ale snad jak lépe poznávat své svědomí, umět se orientovat při zpytování, jak se lépe poznat a osvobodit od přehnanosti nezdravých úsudků. Necháme se překvapit; zatím jsem nenašla knihu, která by byla ku pomoci. Vážíme si řádu jezuitů a moc Vám přejeme hodně Boží pomoci a lásky do celého dalšího roku 1999.

paní S., Frenštát pod Radhoštěm

*Malá osnova ke zpytování svědomí byla v úvodním slovu minulého čísla. Vynikající kniha v tomto ohledu je **Prameny světa** od Tomáše Špidlíka, SJ.*

Z HISTORIE

muzea pojmenovaného jejich chlapeckou přezdívkou a umístěného v domě, kde kdysi bydleli. Není asi mnoho jezuitů, kteří dali jméno cestovní kanceláři, jsou považováni za národní spisovatele a velké propagátory své vlasti a jsou čestnými občany města, v němž bydleli osm let.

Platí to pro Jóna Svensonna (islandsky Sveinsonna) z Islandu z města Akureyri, jehož chlapecká přezdívka Nonni dala jméno cestovní kanceláři Nonni Travel.

Jón Svensonn se narodil 16. listopadu 1857 na dvorci Mödruvelliru nedaleko Akureyri na severním Islandu. Byl čtvrtým z osmi dětí, ale jen pět se jich dožilo dospělosti. Na rodném dvorci žil do osmi let. Jeho otec byl tajemníkem krajského hejtmána. V roce 1865 se přestěhovali do přístavního městečka Akureyri, do domu zvaného Pálshús (dům u Pavlů), vzdáleného asi patnáct metrů od moře. Zde žil Nonni do svých třinácti let. Od té doby se datuje jeho velká touha navštívit cizí země. Zatím nechodil do žádné školy. Jak bylo tehdy na Islandě zvykem, učila ho maminka, starší sestra Bogga a různí lidé při jeho pobytech na okolních dvorcích. Uměl pěkně psát, rád četl, leccos znal z dějin a zeměpisu celého světa a uměl i trochu dánsky (tehdy patřil Island pod Dánsko). V létě 1869 mu zemřel otec.

Není asi mnoho jezuitů, jejichž jméno se uvádí v turistických průvodcích, jejichž socha stojí nedaleko

Nonni byl jako prakticky všichni Islandané protestantem. Kdysi dávno byl Island katolický, ale od roku 1550, kdy byl popraven poslední katolický biskup Jón Arason, nežil na Islandě žádný katolický kněz. Roku 1858 se zde usadil Francouz P. J. Baudoín. Ten vyhledal na ostrově dva chlapce schopné a ochotné studovat ve Francii.

Nonni

Josef Loub

z historie - z historie - z historie - z historie - z historie - z historie

Jedním z nich byl Nonni. V září 1870 odjel do Dánska. Zůstal rok v Kodani, kde poprvé chodil do řádné školy. V létě 1871 se stal katolíkem a krátce nato odjel do Francie studovat gymnázium. V létě 1873 přijel za ním jeho mladší bratr Manni.

Nonni maturoval v roce 1878 a v srpnu téhož roku vstoupil jako první Islandan do jezuitského řádu. Po studiích v Belgii a Holandsku se vrátil do Dánska. V roce 1890 byl v Anglii vysvěcen na kněze - jako první Islandan po tři sta čtyřiceti letech.

V roce 1892 dokončil P. Svensonn studia a začal učit na škole v Dánsku. O prázdninách 1894 navštívil po téměř dvaceti pěti letech rodný Island. Tam se však zatím mnoho změnilo: jeho původní rodiště, dvorec Mödruvellir, vyhořelo a z jeho nejbližších příbuzných již nikdo na Islandě nežil. Maminka odjela r. 1876 do Kanady, za ní odjela i Nonniho sestra a nejmladší bratr.

P. Svensonn v roce 1894 napsal svoji první knížku - cestopis po Islandu. V roce 1895 byla na Islandu obnovena katolická misie. Prací v jezuitském řádu jako učitel, vychovatel a spisovatel se vyčerpal natolik, že v roce 1912 musel odejít s podlomeným zdravím "do důchodu". To mu ale umožnilo plně se věnovat psaní knih, které měly na celém světě velký úspěch. Některé byly přeloženy do téměř čtyřiceti jazyků včetně čínštiny a japonštiny. P. Svensonn procestoval skoro celý svět a měl na pět tisíc před-

nášek o své rodné zemi. V roce 1930, u příležitosti tisícího výročí islandského parlamentu, byl oficiálně pozván vládou k návštěvě Islandu. Při této příležitosti byl též jmenován čestným občanem města Akureyri. Zemřel 16. října 1944 ve stáří téměř osmdesát sedm let v Kolině nad Rýnem.

Islandané jsou přesvědčeni, že nikdo neudělal v první třetině 20. století pro Island více než Nonni.

V letech 1934 až 1937 vyšlo ve Vyšehradu v překladu Jana Hrubého, SJ, dvanáct knih Jóna Svensonna.

V roce 1988 vyšla v Německu knížka Jón Svensonn - Georg Telemann: *Nonni a Manni - kluci z Ohnivého ostrova*, což jsou některé Svensonnovy povídky upravené Telemannem. Její překlad vyšel v roce 1994 v nakladatelství Vyšehrad. Podle této knížky natočila německá televize seriál, který se vysílal u nás před Vánocemi 1990 pod názvem *Nonni a Manni*.

ROZHOVOR

Jezuité - povoláním nepohodlní

Italský deník Avvenire přinesl na sklonku loňského roku rozhovor s otcem Peter-Hans Kolvenbachem, generálním představeným jezuitského řádu. Poslední dvě otázky pocházejí z jiného rozhovoru, který otec Kolvenbach poskytl ve Spojených státech.

Otče Kolvenbachu, jaká je současná situace Tovaryšstva?

Tovaryšstvo prožívalo po Koncilu chvíle šťastné i méně šťastné, a po období krize se dnes nechává vést výzvou k nové evangelizaci, jak ji pojal Jan Pavel II. v rámci příprav na jubilejní rok 2000. Nedávná Generální kongregace vypracovala specifickou odpověď na tuto výzvu, když soustředila svou pozornost na poslání hlásat Krista, který žije v srdci kultur naší doby; na dialog s nekatolíky a s velkými světovými náboženstvími a na povinnost vtělovat sociální dimenzi evangelia hlášením spravedlnosti Božího království a pranýřováním nespravedlností tohoto světa prostřednictvím přednostní lásky k chudým.

Jeví se mezinárodní složení členů řádu při plnění jeho poslání jako nevýhoda, nebo jako výhoda?

Tovaryšstvo je už od svých počátků v 16. století mezinárodní. Takřka dvacet dva tisíc jezuitů dnes pracuje skoro po celém světě. Počet jezuitů roste v Asii a Africe a zůstává více méně stejným v Jižní Americe. V Severní Americe a Evropě, s výjimkou její východní části, však Tovaryšstvo, stejně jako mnoho jiných řeholních rodin, stárne a ubývá. Mezinárodní složení komunit společně soužití ne vždycky usnadňuje, ale i tak je pro Tovaryšstvo přínosem a obohacením.

Jaké jsou cíle a strategie řádu pro nejbližší léta?

Přijetím výzvy Jana Pavla II. se Tovaryšstvo snažilo prostřednictvím všeobecných stanov vyjádřit svou apoštolskou "politiku" takto: Nelze sloužit víře bez prosazování spravedlností, bez vstupu do kultur a bez otevřenosti k jiným náboženským zkušenostem. Nelze prosazovat spravedlnost bez předávání víry, bez transformace kultur a bez spolupráce s jinými tradicemi. Inkulturace vyžaduje předávat víru druhým, dialog s jinými tradicemi a úsilí o spravedlnost.

To platí o "apoštolské politice" jezuitů v misijních zemích. Jaké je ale místo Tovaryšstva v soudobé církvi?

V rámci nedávno konaných oslav na počest sv. Petra Kanisia žádal prezident Spolkové republiky Německo odpuštění za pronásledování, která museli jezuité až do tohoto století od německé vlády vytrpět. A dodal pak: "Jezuité byli uvnitř církve nepochybně vždycky nepohodlní. Je to jejich povolání: zůstaňte tedy nepohodlnými!" My však nejsme nepohodlnými *pro* církev, ale *pouze v jejich službách*, jako sv. Pavel. Tento apoštol pohanů byl Ignácovým vzorem. Zatímco sv. Petr utvrzuje své bratry, Pavel je vybrán pro "frontový" apoštolát, aby se přiblížil všem mužům a ženám, kteří o radostné zvěsti nevědí. Proto je třeba vyšlapávat nové stezky a lze se přitom snadno dopustit chyb. Přesto je však toto poslání plněno z lásky k církvi a ve věrnosti Svatému Otci.

Aby bylo možné vyšlapávat riskantní stezky, je třeba si osvojit nesnadnou syntézu charizmatu a instituce: jak žijí jezuité tuto delikátní rovnováhu?

Ignác dobře znal napětí mezi charizmatem a institucí, duchem a literou, vizí a institucí. Učil nás zasazovat toto napětí do tajemství vtělení. Nechtěl oddělovat inspiraci od zákona. Byl přesvědčen, že pedagogika není pouhá disciplína, ale zároveň tvrdil, že bez disciplíny upadne student do pouhého snění. Lidé bez vize hynou, říká kniha přísloví. Není-li tato vize vtělena do strohé každodennosti či do úcty k zákonu, zůstane jen hezká představa. Instituce nemá ducha zhasět, ale k otevření nové cesty je třeba stanovit nějaké opěrné body.

Peter-Hans Kolvenbach

Církev třetího tisíciletí bude svědkem stále rostoucího přínosu laiků. Jaký bude váš specifický přínos v tomto směru?

Výchova a apoštolát Tovaryšstva by byly bez spolupráce s laiky nemyslitelné. Tovaryšstvo bude dělat všechno pro to, aby měli k dispozici celou jeho spiritualitu a tradici, celou jeho formaci a zkušenost.

Kterému aspektu současného světa byste v budoucnosti věnoval větší pozornost?

Rysem, který nejvíce oslovuje a bez ustání se v různých formách na různých synodech vrací, je tolik Janem Pavlem II. vytoužená nová evangelizace. Nejde přitom o to, něco nebo někoho dobývat, ale o to, chopit se novými přístupy a novým slovníkem poslání, které nám Pán svěřil.

Když uvažujete o uplynulých padesáti letech, co jste jezuitou, jaké životní období vám přineslo nejvíce radosti?

Jasně vidím, že to byl můj takřka pětadvacetiletý pobyt na Blízkém východě. Navzdory životu v neklidné části světa, zvláště ve válkou zmítaném Bejrútu, jsem měl milost žít, pracovat a modlit se s lidmi velmi blízkými kořenům křesťanství a počátkům církve. Životní podmínky mohli být strašné, ale dělení se s rozmanitými lidmi bylo obojí, spontánní a "biblické".

Nikdy jsem nežádal, abych šel na Blízký východ - spíše jsem se připravoval jít do východní Evropy - ale poslání, které jsem přijal, pomáhat na Blízkém východě, hluboce změnilo můj život a já doufám, že k tomu nejlepšímu.

S jakými překážkami, v Tovaryšstvu i mimo něj, jste se musel vyrovnávat jako generální představený?

Kromě stálých a přirozených překážek, že člověk žije a pracuje individualistickým způsobem pro svůj vlastní prospěch, místo toho, aby našel naplnění a radost, že je služebníkem Kristova poslání, hlavní překážky byly ideologického rázu. Na jedné straně odmítnutí přijmout, že naše doba potřebuje jiné přístupy, než jsme byli zvyklí v šedesátých letech, nebo na druhou stranu strach, že nejsme moderní, když žijeme jasně hodnoty evangelia a jeho radostné zvěsti. Nedostatek odvahy stát se jednoznačně tím, co hlásáme.

Z italského přeložil Milan Glaser, SJ, z angličtiny Tomáš Pavlů, SJ

Když vstoupíte do jezuitské komunity, neměl byste se cítit, jako byste vstoupil do cizí země.
Peter-Hans Kolvenbach

**Mějme zájem jeden o druhého a povzbuzujme se k lásce a k dobrým skutkům.
Nezanedbávejte společná shromáždění, ...**

Žid 10, 24

Foto: Ondrej Gábriš, SJ

Proč chodím do kostela?

Abych se setkal s Bohem, spolu s ostatními věřícími mu vzdal chválu a dík a přijal Eucharistii, která je "zdrojem a vrcholem křesťanského života".

ANKETA

Josef Pazderka, student, publicista

Chodit do kostela má podle mého názoru dva účely: jedním je dostat se do určitého styku s Bohem a druhým je přijímat Krista v Eucharistii. Můj názor je ten, že člověk musí Bohu něco dát. Chození do kostela na rekolekce je to minimum, co člověk může Bohu dát v každodenním shonu života. Jestliže se jedná o Boha, člověk má povinnost účasti v kostele zamyslet se blíže nad touto skutečností Absolutna a odreagovat se od starostí běžného dne. Vedle toho zůstává zde podstatnou také stránka Eucharistie.

JUDr. Josef Plocek, duchodce

1. Chodím vykonávat osobní audienci k Nejvyšší instanci.
2. Jako ministrant organizačně pomáhám s audiencemi ostatních křesťanů.
3. Setkávám se tam s lidmi, které rád vidám, a také mně to tam občas baví.

Filip Dostál, student

Kostel je dům, kde svátostným způsobem přebývá můj Pán a kam nás všechny k sobě zve. V jeho duchu tvoříme společenství, které On očistí uje, povznáší radostnou zvěstí

a hostí chlebem života. Liturgie, cizelovaná úsilím věků v dokonalou formu, se mne dotýká oživujícím slovem - jednou tím a jindy jiným, jako bych je slyšela poprvé a bylo určeno právě mně a právě pro tu chvíli... Věřím v sílu společné modlitby, která je vždy více než ta má, ubohá, osobní. Z kostela si odnáším vše, co potřebuji a co jinde nedostanu.

Mgr. Dana Němcová, psycholožka

anketa - anketa - anketa - anketa - anketa - anketa - anketa -

Protože chci. Abych vymazala své hříchy. Abych se pomodlila za rodinu. Abych šla ke přijímání. Abych viděla faráře a kamarády. Abych ministrovala a zpívala. Abych viděla pána Ježíše a klaněla se mu. Abych se mohla obléci do bíločerných šatů. Abychom poslouchali povídky, měli poučení a věděla, co kdy bude.

Monika Syslová, žákyně ZŠ

Do kostela chodím proto, abych udělal něco pro ukojení své touhy po duchovním životě. Je to taková duchovní náhražka za něco, co postrádám.

Michal Pohunek, elektromontér

Pominu-li povinnou účast na mši sv., chodím do kostela proto, že se tam dobře přemýšlí, ráda poslouchám varhany a protože stále mám za co děkovat a za co prosit.

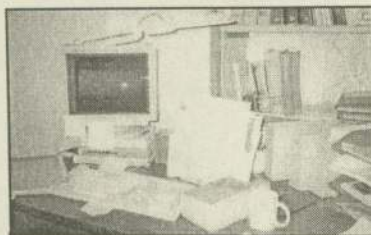
RNDr. Helena Šmydková

Protože kostel je pro mne místem setkání. Na jedné straně s živým Kristem, na druhé straně s ostatními věřícími. Je pro mne důležité, že v kostele sv. Ignáce existuje, mimo jiné, po nedělní bohoslužbě tzv. "věž", nabízející možnost setkávání a poznání se s těmi, kdo tvoří místní společenství. A tak nedělní návštěva kostela není pro mne splněnou povinností ve společnosti anonymních tváří "bratří a sester v Kristu", ale skutečným a radostným prožikem Boha společně s přáteli a známými.

MUDr. Eva Kateřina Veselá

Anketu připravil Tomáš Pavlů, SJ

STUDIE

Pokračování z minulého čísla

Naopak on i ostatní jezuitští misionáři, k značné nelibosti příslušníků jiných řeholí působících tehdy v Číně, tvrdili, že přirozená a dávná čínská zbožnost, představy Číňanů o Bohu atd. docházejí vlastně v křesťanství pouze svého dovršení, že křesťanské učení, ať zjevené, či posvěcené tradicí, vede k lepšímu chápání jejich vlastního duchovního dědictví. Všechny přirozené hodnoty čínské kultury měly být tudíž zachovány i v přijatém křesťanství. Mezi těmito hodnotami měl své přirozené místo i dávný kult předků a úcta k filozofu Konfuciovi, obojí považované Riccim za úkony občanské tradice. Tento jezuitský přístup kladně oceňovali také čínští císařové jak z dynastie Ming, tak z následující mandžuské dynastie Čching svými tolerančními edikty (např. z let 1657 a 1692) a celkově příznivým vztahem k cizímu učení a jeho hlasatelům.

Ze sporů, které příchod křesťanství do Číny vyvolal, nad jiné vynikal svou vleklostí a delikátností spor

Akomodace předchůdce aggiornamenta? Na příkladu katolických misií v Číně

Josef Kolmaš

o takzvané čínské rity či obřady (*ritus*, případně *ceremoniae Sineses*), na němž se aktivně podíleli jak sami misionáři působící v Číně, tak i římská kurie. - Oč v tomto sporu šlo, jak probíhal a jak skončil?

Již od nepaměti byl pro Číňany příznačný kult předků a úcta ke Konfuciovi. Nešlo přitom o žádné buddhistické či taoistické praktiky, nýbrž o ryze národní a lidové zvyklosti uctívání zesnulých předků, jakož i o pocty, jež čínští literáti po úspěšně složených úřednických zkouškách měli ve zvyku prokazovat velkému filozofovi čínského dávnověku. Oba tyto úkony, spočívající v klanění se před tabulkami se jmény zemřelých, pálení kadidla a přinášení symbolického jídla a papírových peněz k hrobům, připomínající do jisté míry konání modliteb za duše zemřelých a uctívání svatých, jak se praktikuje v římské církvi, našly u prvních šířitelů křesťanství v čele s Riccim pochopení a byly čínským konvertitům velkoryse tolerovány. O obojím uctívání, předků i Konfucia, Ricci ostatně soudil, že nebude mít u čínských křesťanů dlouhého

studie - studie - studie - studie - studie - studie - studie - studie -

trvání, protože vymizí automaticky s tím, jak se bude jejich víra prohlubovat a upevňovat, respektive v případě kultu předků nabude tento obyčej postupem doby charakter křesťanských "dušiček" - památky zesnulých.

Nesouhlas s těmito "pohanskými" praktikami i shovívavým jezuitským postojem k nim vyslovili nejprve místní františkánští misionáři, k nimž se posléze připojili i jiní misionáři z kléru řeholního a světského.

Tito, spatřující zcela jednoznačně v kultu předků pověru a v úctě ke Konfuciovi modloslužbu, trvali nesmlouvavě na tom, aby se čínští konvertité těchto úkonů a obřadů zřekli. Právě z podnětu těchto misionářů papež Urban VIII. (1623-1644) jezuitské praktiky zprvu odsoudil (1635), aby je, byv dodatečně podrobněji informován, o tři roky později (1638) znovu potvrdil. Ale už jeho nástupce Inocenc X. (1644 až 1655) se v roce 1645 znovu vyslovil v neprospěch čínských ritů, když dal na záporné vyjádření dominikána Juana Bautisty de Morales. S Moralesovými argumenty čínští jezuité nesouhlasili a do Říma vyslali

svého zástupce Martina Martiny, kterému se podařilo předchozí papežský odsudek zvrátit a přimět kurii k vydání dekretu, schváleného papežem Alexandrem VII. (1655-1667) a znovu potvrzujícího jezuitskou praxi čínských ritů (23. 3. 1656).

O několik let později se do věci vložil francouzský biskup Charles Maigrot, apoštolský vikář ve Futienu a představený Sociétés des missions étrangères de Paris v Číně. Jsa pověřen papežem Inocencem XII.

Jezuité nesouhlasili a do Říma vyslali svého zástupce Martina Martiny, kterému se podařilo předchozí papežský odsudek zvrátit.

(1691-1700) prozkoumáním otázky čínských ritů, vyslovil se v roce 1693 ostře proti nim, čímž celou při ještě dále vyostřil. V roce 1698 zveřejnil stanovisko, podle kterého bylo průběžně rozhodnutí

z roku 1656 založeno na falešných informacích a "nesrovnává se se svědomím". Týž vyslal do Říma dva svoje lidi, aby požádali papeže Inocence XII. o nové přezkoumání celé kauzy. Věc byla tehdy předložena zvláštní komisi čtyř kardinálů a se svým odsudkem se k Maigrotovu stanovisku připojila i pařížská Sorbonna (18. 10. 1700).

Pokračování příště

DIALOG

Ještě jednou Anthony de Mello, SJ

P. Christian Delorme

"V posledních letech jsem četl více knih tohoto kněze, který zemřel před nějakými deseti roky. Nepopírám skutečnost, že tento řeholník se odvážil jít daleko na poli inkulturace a ve snahách spojit křesťanské zjevení s intuicí indických náboženství. V některých svých knihách podléhá pokušení relativizovat jedinečný 'případ Ježíše Krista', pokušení, s nímž se setkávají téměř všichni, kteří se octnou tvář v tvář hinduistickým mystikům.

Z druhé strany neriskuje Kongregace pro nauku víry, že bude nespravedlivá, když paušálně odsoudí dílo, které dávalo stravu (a stále dává) mnoha mužům i ženám - nemálo z nich jsou kněží a řeholníci - jak v Indii, tak i na Západě? I když některé meditace P. de Mella jistě překračují pravdy katolické víry, netýká se to pravděpodobně všeho, co publikoval anebo co o něm bylo publikováno. Myslím zvláště na velmi krásnou knihu Sádhana, Cesta k Bohu. Poprvé byla vydána v Indii r. 1978 s imprimatur biskupa z Ahmedabadu. Tato kniha tvoří část děl, která mně osobně velmi pomohla k lepší modlitbě. Mám ostatně několik knih od Anthony de Mella v původním indickém vydání a upozorňuji, že byly

vydány s imprimatur potest jak jezuitského provinciála z Bombay, tak s imprimatur biskupa z Ahmedabadu.

V dnešní době, kdy se stýkají rozličná náboženství jako nikdy předtím v lidské historii, kdy nebezpečí synkretismu je ve skutečnosti velmi aktuální, je docela normální, že Kongregace pro nauku víry je na stráži a bdí nad tím, aby upozorňovala katolické věřící. Je však bezpochyby rozdíl mezi oprávněnou starostí o poučení věřících a mezi bitím na poplach před nebezpečím zmatků. Ve skutečnosti jde o odsouzení celého díla člověka, o kterém všichni, kdo ho znali, říkají, že byl věrným žákem Ježíše Krista. Na mysl mi přichází úsek evangelia (Mk 9,38-42 a Lk 9,49-50), kdy je vidět, jak jsou učedníci pohoršeni nad tím, že nějaký člověk vyhání ve jménu Ježíšově demony, aniž by patřil do jejich skupiny. Pán jim tehdy odpověděl: 'Nebraňte mu, neboť kdo není proti vám, je pro vás!' Myslím též na velké zvolání Jana Pavla II. ve chvíli, kdy byl zvolen na Petrův stolec. Použil povzbudivého výroku Kristova ke svým: 'Nemějte strach!'

Papež Jan Pavel II. říká v encyklice Redemptoris missio: "V Kristu

dialog - dialog - dialog - dialog - dialog - dialog - dialog - dialog

volá Bůh k sobě všechny národy a chce jim sdělit plnost svého zjevení a své lásky. Zpřítomňuje se různým způsobem, a to nejen jednotlivcům, ale též národům v bohatství jejich spirituality, která nalézá v náboženství svůj přednostní a podstatný výraz, i když obsahují 'mezery, nedokonalosti a bludy' (Redemptoris missio 55). Dialog mezi různými náboženstvími je součástí poslání církve k hlásání evangelia. "Dialog nevzniká z taktiky nebo ze sobeckého zájmu, ale má důvody, požadavky a důstojnost svého druhu. Vzniká z hlubokého respektu před vším, co způsobil v člověku Duch, který vane, kam chce. V něm se snaží církev objevit 'semeno Slova' a 'paprsky pravdy', osvěčující všechny lidi - semena, která se nacházejí v osobách a náboženských tradicích lidstva. Dialog je založen na naději a lásce a přináší plody Ducha" (Redemptoris missio 56).

Papež Pavel VI. ve své exhortaci Evangelii nuntiandi hovoří ve stejném duchu: "Církev (nekřesťanská náboženství) respektuje a váží si jich...

V těchto náboženstvích je skryta i odezva celých tisíciletí hledání Boha, hledání dosud neukojeného, ale mnohdy tak upřímného a opravdového... a která učila celá lidská pokolení vzývat Boha. Jsou v nich rovněž rozsety nesčetné zárodky Božího slova a mohou se stát základem pro opravdovou evangelní přípravu, abychom použili výrazu II. vatikánského koncilu, převzatého od Eusebia Cesarejského" (Evangelii nuntiandi 53).

De Mello není teologem z povolání, i když jako kněz teologii studoval a skládal z ní zkoušky. Byl mužem pastorače. Nepsal teologické traktáty, ale dělal propedeutiku, tj. snažil se uvádět lidi do vztahu s Bohem. V knize Minutová moudrost říká: "Nebyla napsána jako návod, ale aby probouzela." Z toho důvodu je třeba posuzovat dílo A. de Mella ne metrem na profesory teologie, nýbrž měřítkem na ty, kdo hledají "semína" - zárodky, které rozsévá Logos-Slovo v náboženstvích celého světa. (Mučedník Justin, 3. stol.)

Překlad P. A. Holas, SJ

"...a dobře informované kruhy říkají, že majitel autorských práv, ty víš kdo, dal velký prachy, aby byly jeho knížky zakázané, a tak se prodej za šest měsíců ztrojnásobil. Kdo myslíš, že se teď směje..."

APOŠTOLÁT MODLITBY

Březen

Úmysl všeobecný

Aby křesťané přispívali k postupnému odstraňování dluhu chudých zemí a za to, aby se jubilejní rok v duchu Písma stal rokem odpuštění a opravdového osvobození.

Pro mnohé země "třetího světa" jsou dluhy tak tíživé, že způsobují neúnosné břemeno. Předseda německé komise *Iustitia et pax*, biskup Schwarz řekl, že Mezinárodní měnový fond a Světová banka jsou spoluzodpovědný za bídu a smrt v krajinách "třetího světa". Mozambik, chudá africká země, nebyl v letech 1990-1993 schopen zaplatit více než deset procent vyžadované sumy. Více než polovina obyvatelstva nemá pitnou vodu, dvě třetiny obyvatelstva jsou analfabeti. Milion dětí ne navštěvuje ani základní školu. Deset tisíc žen umírá ročně při porodu. Modlíme se právem - a kolikrát za den - "odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim dlužníkům"?

Úmysl misijní

Aby po mimořádném synodu biskupů v Asii tamější církve odvážně hlásaly evangelium s ohledem na to, co asijský svět očekává od náboženství.

Papež Jan Pavel II. při této příležitosti řekl: "Přál jsem si shromáždit zvláštní zasedání synody asijských biskupů... Tato synoda chtěla posoudit okolnosti, ve kterých se právě teď nacházejí vaše národy, a připravit církve k tomu, aby lépe vykonávala své poslání lásky a služby."

Úmysl národní

Aby zpovědníci a kajícíci nacházeli cesty k hlubšímu chápání svátosti smíření a slavili ji s větším užitekem.

"Podívejme se na hospodyni v domě. byly k ničemu. Nejen vaří, po jídle Vytrvale koná práce, které jako by myje nádoby a znova je špiní a znova

apoštolát modlitby - apoštolát modlitby - apoštolát modlitby - apo

umývá. Ona si tak vede s celou dotknutelností, v životě pod vývěvou, domácností... Jedině za cenu tohoto ale ve stálém úklidu. Tak je to i s čistou vytrvalého, opakovaného úsilí dokáže, tou našich srdcí."

Václav Renč

Duben

Úmysl všeobecný

Aby křesťané odvážně hlásali slovem i životem víru ve vzkříšeného Pána, a tím přispívali k budování civilizace lásky.

"Obracím se na vás, křesťané. Obracím se na vás, katolíci, pravoslavní, anglikáni, protestanté! Obracím se na vás, abych vám řekl tu podivuhodnou novinu: KRISTUS VSTAL Z MRTVÝCH! Ten, na koho Jan Křtitel ukázal jako na Beránka Božího, vykoupil své stádo. 'Agnus redemit oves'. Kristus vykoupil stádeček celého lidstva, všechny lidi bez výjimky! Kristus, nevinná oběť na kříži, smířil nás, hříšníky, se svým Otcem."

Jan Pavel II. o Velikonocích 1997

Úmysl misijní

Aby církve v Africe, která trpí napětím a násilím, účinněji plnila své poslání usmířovat, rozvíjet bratrství a šířit pokoj.

"S hlubokým pohnutím myslím na následovníky Krista v Africe, biskupy, kněze, řeholníky, řeholnice, laiky, kteří se konečně přišlo v pravdě a lásce k míru."

Velmi naléhavě vyzývám všechny

Jan Pavel II.
Nairobi 11. dubna 1997

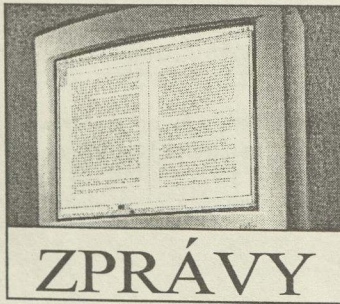
Úmysl národní

Aby všichni, kdo připravují plenární sněm katolické církve v České republice, jednali více z inspirace Ducha svatého.

"Všemohoucí Bože, Otče, Synu a Duchu svatý, vyslyš naše hlasy a pomoz církvi v naší zemi k oživení víry a růstu Tvého království. Dej, ať sněm a všichni, kdo se na něm podílejí, poznají sílu tvé milosti a pomoci."

Z denní modlitby za sněm

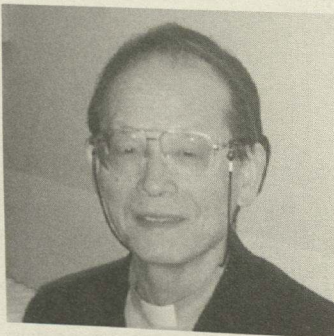
Připravuje P. Antonin Holas, SJ

Brno
* 17. února na Popeleční středu byl obnoven provoz v našem kostele. Během minulých čtyř měsíců byla provedena kompletní oprava plynu, vody a elektřiny. Nově bylo zavedeno topení, které je vedeno pod lavicemi. Opravy organizoval P. Vladimír Tomeček.

Český Těšín
* Padesát pět českých a dvacet polských mladých lidí se připravuje na přijetí svátosti biřmování.

Praha
* Japonský jezuita a zenový mistr Kaikichi Kadowaki přijel do Prahy, kde dával zenové duchovní cvičení a přednášel v Klementinu a na Filozofické fakultě. Během pražského pobytu měl také narozeniny, které oslavil v naší komunitě na Ječné.

* P. Petr Kolář, SJ, byl jmenován do Rady pro národnosti.

* V paláci Charitas úspěšně proběhl II. Svatoignácký ples.

* 18. ledna se konala v kostele sv. Ignáce ekumenická bohoslužba. Připravilo ji pondělní společenství a několik studentů z Institutu ekumenických studií. Kázání na téma zkoušky společně pronesli Ivana Dolejšová a P. Tomáš Pavlů, SJ.

* Duchovní správa připravila schůzku rodičů s katechety. Její součástí byla i přednáška PhDr. Ivany Bernardové o vztahu k dětem.

Hostýn
* **Pozor! Změna telefonního čísla!** Maticе svatohostýnská má nové telefonní číslo 0635 - 381 693.

Telefon Duchovní správy se nemění.
* Ve všední dny je zde mírný provoz (pět až dvacet poutníků), v neděli čtyřicet až padesát. Odpolední víkendové návštěvy turistů jsou však početné.

* Více než sto dvacet dětí z ústavů pro mentálně postižené se zúčastnilo zimních sportovních her. K dobré náladě všech přispělo nejen pěkné počasí, ale i občerstvení v Poutním domě.

Olomouc
* Vysokoškolské katolické hnutí pořádalo v Olomouci ples. Příjemné posezení nabízí studentský klub Hacienda.

* František Hylmar, SJ, dával v lednu, v netradičním termínu, exercicie pro vysokoškoláky.

Noviciát - Kolín
* Na začátku března začínou novicům prvního ročníku velké exercicie.

* Šest sester boromejek zde má třicetidenní exercicie.

Velehrad
* V neděli 23. ledna se poutníci společně s biskupem Hrdličkou modlili za jednotu křesťanů.

zprávy - zprávy - zprávy - zprávy - zprávy - zprávy - zprávy

* 14. února, v den úmrtí svatého Cyrila, se konala "zimní pout".

* Dokončuje se restaurování chórových lavic. Práce by měly skončit před hlavní velehradskou poutí.

Střední Amerika
* Středoamerický provinciál P. Jose Adan Cuadra veřejně poděkoval za pomoc, kterou dostali po hurikánu Mitch. Kromě pomoci poskytnuté Otcem generálem zaslalo svůj příspěvek ještě třicet pět jezuitských provincií. Několik jezuitů se aktivně zapojilo do různých projektů a rekonstrukcí.

Jezuité a školství
* Statistická zpráva uvádí, že na jezuitských školách studuje 1 583 555 žáků, které vyučuje 78 311 učitelů, z nichž je 4 561 (5,8%) jezuitů.

Krakov
* První mezinárodní setkání jezuitů pracujících v oblasti judaismu se uskutečnilo v Krakově pod názvem: *Jezuité a Židé: Směrem k většímu bratrství a odpovědnosti.*

Jezuitská služba uprchlíkům (JRS)
* Tým JRS připravil pro postní období zamyšlení k modlitbě. Autory reflexí, založených na Písmu a vlastní zkušenosti, jsou uprchlíci i pracovníci JRS pracující po celém světě. Zájemci mohou poslat prázdný mail na adresu:

lent.week3@info.jesref.org
(Číslo týdnů se mění podle potřeby.)

Společná Evropa a jezuité
* Biskupská komise pro Evropskou unii a naše Jezuitská evropská kancelář OCIPE vydali společně první číslo revue Europe-Infos. Jak říká již název, články a reflexe se zabývají společnou Evropou.

Prděčně děkujeme

všem, kteří

podporují

vydávání našeho

časopisu.

Jezuité

*Na požádání zašleme
povězení o poskytnutí daru
pro daňové účely.*